

3. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. - Житомир: ЖІТІ, 2006. - 608 с.
4. Стеців І. С., Кулик М. А. Особливості управління основними засобами підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2020. Випуск 42. С. 205-210.
5. Вагонова О. Г., Беклешов Д.О. Фактори інноваційного відтворення основних засобів підприємства в сучасних умовах. *Economic Bulletin*. 2020. № 3. с. 160–175. URL: <https://doi.org/10.33271/ebdut/71.160> (дата звернення: 01.03.2024).
6. Досужий В. С. Сучасний інструментарій відтворення основних фондів машинобудівних підприємств на підприємницьких засадах. *Economics and Finance*. 2018. № 8. С. 19–34.

Abstract: The scientific work considers the system of management of fixed assets as a key mechanism for achieving competitive advantages and ensuring the effective use of resources. Different models of reproduction of fixed assets, such as disposal, repair, modernization and renewal, are investigated in terms of their impact on the innovative development of the enterprise. Particular attention is paid to the role of updating fixed assets in promoting scientific and technological progress and giving advantages over competitors.

Key words: Fixed assets, asset management, innovation, competitive advantage, asset renewal

Науковий керівник: Червен І. І.,
доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри
готельно-ресторанної справи та організації бізнесу,
Миколаївський національний аграрний університет,
м.Миколаїв, Україна

УДК: 332.1.:338.2

МІСЦЕВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ: СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ

Рачила Діана Дорінівна,
здобувач вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація. У даній роботі узагальнено сутнісні характеристики щодо поняття «територіальна громада». Визначено основні чинники формування фінансової спроможності територіальних громад. Акцентовано увагу на основних сферах та аспектах прояву місцевого економічного розвитку громад.

Ключові слова: Територіальна громада, місцевий економічний розвиток, місцеве самоврядування, бізнес, громадськість.

На сьогодні, враховуючи високі темпи глобалізації та децентралізації, питання економічного розвитку територіальних громад набуло гострої актуальності. Такий стан речей зумовлений необхідністю підвищення конкурентоспроможності місцевих економік, підвищення якості життя населення, окрім вищезазначеного необхідним є забезпечення сталого соціально-економічного розвитку регіонів.

Саме від того, як розвиватимуться територіальні громади, і яку роль вони будуть відігравати в житті кожного регіону, кожної людини, всієї держави та наскільки правильно будуть проведені процеси створення «сильних» громад, і буде залежати майбутній розвиток України та успіх реформ.

На думку Патицької Х. [1] територіальну громаду можна охарактеризувати за наступними характеристиками:

- людська спільнота, яка проживає на певній території та сформована внаслідок самоорганізації й самоідентифікації її членів;
- суб'єкт місцевого самоврядування та представник місцевої спільноти на політичній арені;
- суспільний організм, якому притаманна постійна суспільна взаємодія, історично-культурний вектор розвитку та організованість соціальних мереж.

Коли мова йде про важливість розвитку територій, перш за все мається на увазі їх економічні, соціальні та господарські функції, оскільки громади вирішують різноманітні завдання: виробничі, соціально-демографічні, культурні, етнічні, екологічні, рекреаційні, просторово-комунікаційні та навіть політичні.

Крім того, сільські території є одними з головних відтворювачів ресурсів. Наприклад, соціальний контроль над територією, що забезпечує економічне освоєння, щільність проживання населення та облаштування місцевості. Від цього значною мірою залежить безпека, цілісність та територіальна єдність держави, її потенційні можливості протистояти територіальним посяганням ззовні, особливо якщо це стосується прикордонних районів [2].

Основними чинниками досягнення фінансової спроможності територіальних громад є наступні: рівень власних доходів бюджету громади; особливості видаткової політики органу місцевого самоврядування; умови й можливості використання місцевих запозичень; обсяг та умови надходження міжбюджетних трансфертів; організація фінансів комунальних підприємств і фінансових установ; фінансові взаємовідносини між суб'єктами економіки місцевого значення; розвиток інститутів участі громадськості.

Ключовим механізмом формування спроможних громад є місцевий економічний розвиток. Так, останній являє собою процес, в який залучено всі зацікавлені сторони та учасники громади з метою розвитку сталого економічного зростання на місцевому рівні та підвищення якості життя мешканців цієї громади

Місцевий економічний розвиток як ціленаправлений процес реалізується в таких сферах:

- в політиці уряду, спрямованій на досягнення широких економічних цілей, в тому числі спрямованій на контроль інфляції, рівня зайнятості та

сталого розвитку;

- в політиці та програмах, спрямованих на надання послуг, у тому числі спрямованих на будівництво доріг, на управління інфраструктурою та надання доступу до освіти, медицини, інших соціальних благ для малозабезпечених верств населення;

- в політиці та програмах, які безпосередньо спрямовані на поліпшення ділового клімату прямо через спеціальні заходи, у фінансуванні бізнесу, маркетингу, розвитку громади, бенчмаркінгу, збереженні та розширенні бізнесу, у передачі технологій, у розвитку нерухомості тощо [3].

Місцевий економічний розвиток може бути спрямований на різноманітні аспекти, включаючи:

- інфраструктура – розвиток транспортної, енергетичної, комунікаційної та інших видів інфраструктури для підвищення доступності й зручності для бізнесу та мешканців;

- розвиток бізнес-середовища – створення сприятливих умов для підприємництва, включаючи спрощення бюрократичних процедур, підтримку малого та середнього бізнесу, надання фінансових стимулів тощо;

- освіта та навчання – забезпечення доступу до якісної освіти та навчання для розвитку кваліфікованої робочої сили, яка відповідає потребам місцевого ринку праці;

- розвиток туризму – використання природних, культурних та історичних ресурсів регіону для розвитку туристичної галузі та стимулювання економічної діяльності;

- стале виробництво та екологічна безпека – збалансоване використання природних ресурсів та заходи з екологічної безпеки для збереження довкілля та підтримки сталого розвитку;

- співпраця та партнерство – розвиток міжсекторного та міжсуб'єктного партнерства між урядом, бізнесом, громадським сектором та академічною громадськістю для спільного розв'язання проблем та сприяння економічному зростанню.

Місцевий економічний розвиток може бути спрямований на різні рівні – від малих сільських громад до великих міст і регіонів. Ефективне керівництво та стратегічне планування грають ключову роль у досягненні успіху в цій сфері.

Таким чином, політику щодо місцевого економічного розвитку слід розглядати як сферу взаємної відповідальності держави, територіальних громад, науки, бізнесу та громадянського суспільства за забезпечення гідної якості життя людей, а якість життя – як критерій ефективності державного регулювання. В умовах нерівномірності територіального розвитку лише об'єднання зусиль держави, територіальної громади, бізнесу та громадських організацій (державно-приватне партнерство) – здатне вивести ті чи інші території на траєкторію сталого соціально-економічного розвитку.

Список використаних джерел

1. Патицька Х. Формування фінансово-економічного потенціалу територіальних громад в умовах реалізації реформи місцевого самоврядування:

дис кан. екон. наук. Львів, 2018. 254 с. URL : http://ird.gov.ua/irdd/d20180705_a805_PatytskaKh2.pdf.

2. Пальчук В. Розвиток економічного потенціалу громад у рамках реформи з децентралізації. *Україна: події, факти, коментарі*. 2018. №11. С. 38–50.

3. Білуха Л. А. Поняття територіальної громади та спроможної територіальної громади. *Теорія та практика державного управління*. 2017. No 1 (56). С. 1-6.

Abstract. *This paper summarizes the essential characteristics of the concept of "territorial community". The main factors of the formation of the financial capacity of territorial communities have been determined. Attention is focused on the main areas and aspects of the local economic development of communities.*

Key words: *territorial community, local economic development, local self-government, business, public.*

Науковий керівник: Павлюк С.І.,
кандидат економічних наук, доцент
кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу,
Миколаївський національний аграрний університет
м.Миколаїв, Україна

УДК 339.137.265.012.32

ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕНІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Сенчіна Єлизавета Андріївна,
здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Розглянуто вплив операційного менеджменту на конкурентоспроможність організацій. Досліджено чинники, що сприяють створенню ефективної конкурентоспроможності підприємств у ринкових умовах. Визначено стратегію підвищення конкурентоспроможності підприємства.*

Ключові слова: *Конкурентоспроможність, операційний менеджмент, якість, операційна стратегія.*

Ключовим аспектом конкурентної боротьби для підприємства є його конкурентоспроможність, що визначає його життєздатність та результати умов ринкової конкуренції. Умови конкуренції змушують підприємства ретельно відслідковувати зміни в попиті та пропозиції, ефективно управляти витратами,